

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
YVESA BOTA
od 28. veljače 2019.¹

Predmet C-658/17

**WB
uz sudjelovanje
Notariusz Przemysław Bac**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Okružni sud u Gorzówu Wielkopolskom, Poljska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EU) br. 650/2012 – Članak 3. stavak 1. točke (g) i (i) – Pojmovi ‚odluka‘ i ‚javna isprava‘ u nasljednim stvarima – Članak 3. stavak 2. – Pojam ‚sud‘ u nasljednim stvarima – Izostanak obavijesti predmetne države članice o javnim bilježnicima kao sudovima – Pojam ‚sudske funkcije‘ – Pravna kvalifikacija nacionalne potvrde o nasljeđivanju – Provedbena uredba (EU) br. 1329/2014 – Obrazac i ovjera”

I. Uvod

1. Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1. točaka (g) i (i) te stavka 2., članka 39. stavka 2., članka 46. stavka 3. točke (b) i članka 79. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju², kao i na tumačenje Priloga 1. i 2. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1329/2014 od 9. prosinca 2014. o uspostavi obrazaca iz Uredbe (EU) br. 650/2012³.

2. Zahtjev je upućen u okviru spora između WB i poljskog javnog bilježnika koji joj je odbio izdati, radi priznavanja preslike potvrde o nasljeđivanju koja se odnosi na nasljeđivanje iza njezina oca čija je ona nasljednica, jednu od ovjera iz Uredbe br. 650/2012 kojima se potvrđuje da je ta potvrda odluka odnosno javna isprava u nasljednim stvarima.

3. U skladu s nacionalnim pravom, potvrda o nasljeđivanju sadržava popis nasljednika ili legatara kao i korisna pojašnjenja o opsegu njihovih nasljednih prava⁴ i na toj osnovi čini središnji dokument uređenja o nasljeđivanju.

4. Ovaj predmet pruža Sudu priliku da iznese korisna pojašnjenja o granicama pojmova „odluka” i „sud” u smislu Uredbe br. 650/2012, očitujući se konkretno vrši li javni bilježnik, koji je prema nacionalnom pravu nadležan za izdavanje potvrda o nasljeđivanju, „sudske funkcije”.

¹ Izvorni jezik: francuski

² SL 2012., L 201, str. 107. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 296.)

³ SL 2014., L 359, str. 30. i ispravci SL 2015., L 142, str. 34. i SL 2016., L 9, str. 14.

⁴ Što se tiče raznolikosti nacionalnih potvrda o nasljeđivanju u različitim državama članicama i njihovih definicija, vidjeti mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Szpunara u predmetu Oberle (C-20/17, EU:C:2018:89, t. 23. do 25.). U članku 62. stavku 3. Uredbe br. 650/2012. koji se odnosi na Europsku potvrdu o nasljeđivanju, koristi se izraz „unutarnje isprave koje se u državama članicama koriste za slične svrhe”.

5. Nakon analize predložit ću Sudu da Sădu Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Okružni sud u Gorzówu Wielkopolskom, Poljska) odgovori da poljski javni bilježnik, zadužen za izdavanje potvrde o nasljeđivanju, ne vrši sudske funkcije. Akt koji sastavlja je prema mojem mišljenju javna isprava, uz čiju se presliku može izdati obrazac iz članka 59. stavka 1. Uredbe br. 650/2012, koji se nalazi u Prilogu 2. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014, na zahtjev bilo koje osobe zainteresirane za korištenje tog akta u drugoj državi članici.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Uredba br. 650/2012

6. Uvodne izjave 7., 20. do 22., 62., 67., 69. i 76. Uredbe br. 650/2012 glase:

„(7) Pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta treba olakšati uklanjanjem prepreka slobodnom kretanju osoba koje se trenutačno susreću s poteškoćama u ostvarivanju svojih prava u kontekstu nasljeđivanja koje ima prekogranične implikacije. U europskom pravnom prostoru građani moraju imati mogućnost organizirati svoje nasljeđivanje unaprijed. Prava nasljednika i legataru, drugih osoba bliskih umrlom i vjerovnika nasljedstva moraju biti učinkovito zajamčena.

[...]

(20) Ova bi Uredba trebala poštovati različite sustave uređenja pitanja nasljeđivanja koji se primjenjuju u državama članicama. Za potrebe ove Uredbe pojmu ‚sud‘ bi stoga trebalo dati široko značenje kako bi obuhvatio ne samo sudove u pravom smislu riječi, koji vrše sudske funkcije, nego također i javne bilježnike ili registarske urede u nekim državama koji u određenim pitanjima nasljeđivanja vrše sudske funkcije poput sudova te javne bilježnike i pravne stručnjake koji u nekim državama vrše sudske funkcije kod nasljeđivanja na temelju prenesenih ovlasti od suda. Sve sudove kako su definirani ovom Uredbom trebala bi obvezivati pravila o nadležnosti određena ovom Uredbom. Nasuprot tome, pojam ‚sud‘ ne bi trebao obuhvaćati nesudska tijela država članica koja su po nacionalnom pravu ovlaštena za pitanja nasljeđivanja, poput javnih bilježnika u većini država u kojima oni obično ne vrše sudske funkcije.

(21) Ova bi Uredba trebala svim javnim bilježnicima koji imaju ovlasti u nasljednim stvarima u državama članicama omogućiti izvršavanje tih ovlasti. Jesu li ili nisu javni bilježnici u dotičnoj državi članici vezani pravilima o nadležnosti određenim u ovoj Uredbi trebalo bi ovisiti o tome jesu li ili nisu obuhvaćeni pojmom ‚sud‘ za potrebe ove Uredbe.

(22) Akti koje izdaju javni bilježnici u nasljednim stvarima u državama članicama trebali bi biti u optjecaju po ovoj Uredbi. Kada javni bilježnici vrše sudske funkcije, njih obvezuju pravila o nadležnosti i odluke koje oni donose trebale bi biti u optjecaju u skladu s odredbama o priznavanju, izvršivosti i izvršavanju odluka. Kada javni bilježnici ne vrše sudske funkcije, nisu vezani pravilima o nadležnosti i javne isprave koje izdaju trebale bi biti u optjecaju u skladu s odredbama o javnim ispravama.

[...]

(62) ‚Vjerodostojnost‘ javne isprave trebao bi biti autonoman koncept koji obuhvaća elemente poput izvornosti isprave, formalnih zahtjeva za ispravu, ovlasti tijela koja su sačinila ispravu i postupak u kojem je isprava nastala. Također bi trebala obuhvatiti činjenične elemente koje je u autentičnoj ispravi zabilježilo dotično tijelo, poput činjenice da su se navedene stranke pojavile

pred tim tijelom navedenog datuma i da su dale navedene izjave. Stranka koja želi osporiti vjerodostojnost javne isprave trebala bi to učiniti pred nadležnim sudom u državi članici podrijetla javne isprave po pravu te države članice.

[...]

- (67) Kako bi se nasljeđivanje s prekograničnim implikacijama unutar Unije riješilo brzo, skladno i učinkovito, nasljednici, legatari, izvršitelji oporuke ili upravitelji ostavinom trebali bi moći lako dokazati svoj status i/ili prava i ovlasti u drugoj državi članici, na primjer u državi članici u kojoj se nalazi imovina za nasljeđivanje. Kako bi im se to omogućilo, [o]va bi Uredba trebala predvidjeti uspostavu jednoobrazne potvrde, Europske potvrde o nasljeđivanju [...], koja bi se izdavala za korištenje u drugoj državi članici. Radi osiguranja načela supsidijarnosti, [p]otvrda ne bi smjela zamijeniti unutarnje isprave koji sa sličnom svrhom možda postoje u državama članicama.

[...]

- (69) Korištenje [Europske p]otvrde [o nasljeđivanju] ne bi smjelo biti obvezno. To znači da osobe koje imaju pravo zatražiti [p]otvrdu ne bi smjele biti obvezne to učiniti, nego bi bile slobodne koristiti druge instrumente dostupne po ovoj Uredbi (odluke, javne isprave i sudske nagodbe). Međutim, nijedno tijelo ili osoba kojima je predložena [Europska p]otvrda [o nasljeđivanju] izdana u drugoj državi članici ne bi smjeli biti ovlašteni zatražiti predloženo odluku, javne isprave ili sudske nagodbe umjesto [p]otvrde.

[...]

- (76) Isto tako, radi olakšanja primjene ove Uredbe i omogućavanja uporabe suvremenih tehnologija komunikacije, trebali bi se propisati standardni obrasci za ovjere u vezi sa zahtjevom za potvrdom o ovršnosti odluke, javne isprave ili sudske nagodbe i za zahtjev za Europskom potvrdom o nasljeđivanju, kao i za samu [p]otvrdu.”

7. U skladu s člankom 3. te uredbe:

„1. U smislu ove Uredbe:

[...]

- (g) ‚odluka‘ znači svaka odluka o nasljednoj stvari koju je donio sud države članice, kako god se odluka zvala, uključujući odluku o utvrđivanju troškova ili izdataka službenika suda;

[...]

- (i) ‚javna isprava‘ znači isprava o nasljednoj stvari koja je službeno sastavljena ili registrirana kao javna isprava u državi članici i čija se vjerodostojnost:

(i) odnosi na potpis i sadržaj javne isprave te,

(ii) utvrdila od strane državnog tijela ili drugog tijela koje je u tu svrhu ovlastila država članica podrijetla;

2. Za potrebe ove Uredbe, pojam „sud” znači sva pravosudna tijela i sva ostala tijela i pravni stručnjaci s nadležnošću u nasljednim stvarima koji izvršavaju pravosudne funkcije ili postupaju u skladu s prenesenim ovlastima od strane pravosudnog tijela ili postupaju pod nadzorom pravosudnog tijela, uz uvjet da takva druga tijela i pravni stručnjaci jamče nepristranost i pravo svih stranaka na saslušanje i pod uvjetom da njihove odluke po pravu države članice u kojoj djeluju:

- (a) mogu biti predmet žalbe ili revizije od strane pravosudnog tijela, i
- (b) imaju sličnu valjanost i učinak kao i odluka pravosudnog tijela o istoj stvari.

Države članice će Komisiju obavijestiti o drugim tijelima i pravnim stručnjacima iz prvog podstavka u skladu s člankom 79.”

8. Poglavlje IV. navedene uredbe, naslovljeno „Priznavanje, izvršivost i izvršenje odluka”, sadržava članak 39. stavke 1. i 2., koji predviđa:

„1. Odluka donesena u nekoj državi članici priznaje se u drugoj državi članici bez potrebe za bilo kakvim posebnim postupkom.

2. Svaka zainteresirana strana koja kao glavni predmet spora postavlja pitanje priznavanja odluke može, u skladu s postupkom predviđenim u člancima 45. do 58., zahtijevati priznanje te odluke.”

9. U skladu s člankom 43. iste uredbe:

„Odluke donesene u državi članici i izvršive u toj državi izvršive su u drugoj državi članici ako su na zahtjev bilo koje zainteresirane strane tamo proglašene izvršivima u skladu s postupkom predviđenim u člancima 45. do 58.”

10. Članak 46. stavak 3. Uredbe br. 650/2012 predviđa:

„Zahtjevu [za proglašenjem izvršivosti] se prilažu sljedeće isprave:

- (a) primjerak odluke koji ispunjava uvjete potrebne za utvrđivanje njezine autentičnosti;
- (b) ovjera koju izdaju sud ili nadležno tijelo države članice podrijetla u obliku utvrđenom u skladu sa savjetodavnim postupkom navedenim u članku 81. stavku 2., ne dovodeći u pitanje članak 47.”

11. Članak 59. stavak 1. te uredbe određuje:

„Javna isprava sastavljena u državi članici ima jednaku dokaznu snagu u drugoj državi članici kao što ima u državi članici podrijetla, ili najbližiji učinak, pod uvjetom da to nije očigledno protivno javnom poretku (*ordre public*) u dotičnoj državi članici.

Osoba koja želi koristiti javnu ispravu u drugoj državi članici može tražiti od tijela koje izdaje javnu ispravu u državi članici podrijetla ispunjavanje obrasca koji opisuje dokaznu snagu koju javna isprava ima u državi članici podrijetla uspostavljenog u skladu sa savjetodavnim postupkom navedenim u članku 81. stavku 2.”

12. U skladu s člankom 60. stavcima 1. i 2. navedene uredbe:

„1. Javna isprava koja je izvršiva u državi članici podrijetla bit će proglašena izvršivom u drugoj državi članici na zahtjev bilo koje zainteresirane stranke u skladu s postupkom predviđenim člancima 45. do 58.

2. Za potrebe članka 46. stavka 3. točke (b), tijelo koje sastavlja javnu ispravu na zahtjev bilo koje zainteresirane stranke izdaje ovjeru koristeći obrazac uspostavljen u skladu sa savjetodavnim postupkom navedenim u članku 81. stavku 2.”

13. Članak 62. iste uredbe predviđa:

„1. Ova Uredba uspostavlja Europsku potvrdu o nasljeđivanju [...] koja se izdaje za korištenje u drugoj državi članici i stvara učinke navedene u članku 69.

2. Korištenje [Europske p]otvrde [o nasljeđivanju] nije obvezno.

3. [Europska p]otvrda [o nasljeđivanju] ne nadomješta unutarnje isprave koje se u državama članicama koriste za slične svrhe. Međutim, jednom kada je izdana za korištenje u drugoj državi članici, [p]otvrda također stvara učinke navedene u članku 69. u državama članicama čija su je tijela izdala u skladu s ovim poglavljem.”

14. Člankom 79. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 650/2012 određuje se:

„1. Komisija na temelju obavijesti država članica uspostavlja popis drugih tijela i pravnih stručnjaka navedenih u članku 3. stavku 2.

2. Države članice Komisiju obavješćuju o svim naknadnim promjenama podataka sadržanima u tom popisu. Komisija u skladu s tim izmjenjuje popis.”

15. Komisija nije primila nikakve informacije od Republike Poljske o tome da javni bilježnici vrše sudske funkcije⁵.

2. Provedbena uredba br. 1329/2014

16. Člankom 1. stavcima 1. i 2. Provedbene uredbe br. 1329/2014 određuje se:

„1. Za ovjeru odluke o nasljednoj stvari iz članka 46. stavka 3. točke (b) Uredbe [...] br. 650/2012 koristi se obrazac određen u Prilogu 1. kao Obrazac I.

2. Za ovjeru javne isprave o nasljednoj stvari iz članka 59. stavka 1. i članka 60. stavka 2. Uredbe [...] br. 650/2012 koristi se obrazac određen u Prilogu 2. kao Obrazac II.”

B. Poljsko pravo

1. Zakonik o javnom bilježništvu

17. Sastavljanje potvrda o nasljeđivanju koje vrše poljski javni bilježnici uređeno je člancima 95.a do 95.p pravo o notariacie (Zakon kojim se uvodi Zakonik o javnom bilježništvu)⁶ od 14. veljače 1991., kako je izmijenjen zakonom od 13. prosinca 2013.⁷ (u daljnjem tekstu: Zakonik o javnom bilježništvu).

⁵ Vidjeti točku 62. ovog mišljenja.

⁶ Dz. U. br. 22., poglavlje 91.

⁷ Dz. U. iz 2014., poglavlje 164.

18. U skladu s člankom 95.b Zakonika o javnom bilježništvu:

„Prije sastavljanja potvrde o nasljeđivanju, javni bilježnik sastavlja zapisnik o nasljeđivanju uz sudjelovanje svih zainteresiranih osoba, uzimajući u obzir članak 95.ca.”

19. Člankom 95.c stavcima 1. i 2. Zakonika o javnom bilježništvu određuje se:

„1. Prilikom sastavljanja zapisnika javni bilježnik poučava stranke koje sudjeluju o obvezi otkrivanja svih okolnosti iz zapisnika i o kaznenoj odgovornosti u slučaju davanja lažnih izjava.

2. U zapisniku o nasljeđivanju osobito se navodi:

1) suglasni zahtjev za sastavljanje potvrde o nasljeđivanju koji su podnijele osobe koje sudjeluju u sastavljanju zapisnika.

[...]”

20. Člankom 95.ca stavcima 1. i 3. Zakonika o javnom bilježništvu predviđa se:

„1. Javni bilježnik sastavlja nacrt zapisnika o nasljeđivanju na zahtjev i uz sudjelovanje zainteresirane osobe.

[...]

3. Zainteresirana osoba u izjavi pred javnim bilježnikom koji je sastavio nacrt zapisnika o nasljeđivanju, ili pred bilo kojim drugim javnim bilježnikom, potvrđuje podatke sadržane u nacrtu zapisnika o nasljeđivanju i pristaje na sastavljanje zapisnika o nasljeđivanju u skladu s njegovim nacrtom.”

21. Na temelju članka 95.e Zakonika o javnom bilježništvu:

„1. Nakon sastavljanja zapisnika o nasljeđivanju javni bilježnik sastavlja potvrdu o nasljeđivanju ako nema nikakvih dvojbi o nadležnosti nacionalnih sudova, sadržaju mjerodavnog stranog prava, osobi nasljednika, iznosu nasljednih dijelova kao i, u slučaju da je umrli sastavio vindikacijski legat, osobi vindikacijskog legataru te predmetu legata.

2. Javni bilježnik odbija sastaviti potvrdu o nasljeđivanju:

1) ako već postoji potvrda o nasljeđivanju ili rješenje o nasljeđivanju;

2) ako se prilikom sastavljanja zapisnika o nasljeđivanju pokaže da njegovu sastavljanju nisu prisustvovali sve osobe koje se mogu smatrati zakonskim ili oporučnim nasljednicima ili pak vindikacijskim legatarima, ili da postoje ili su postojale oporuke koje nisu otvorene ili proglašene;

[...]

4) ne postoji nadležnost nacionalnih sudova^[8].

⁸ Iz argumenata iznesenih na raspravi proizlazi da se taj izraz koji je nastao iz prijevoda riječi „jurysdykcja krajowa” obično koristi za upućivanje na kriterije međunarodne nadležnosti poljskog suda koju valja razlikovati od unutarnje nadležnosti „właściwość”.

3. Ako ostavina pripadne općini ili Skarbowi Państwa (Državna riznica, Poljska) kao zakonskim nasljednicima, a dokazi koje je dostavila zainteresirana osoba nisu dovoljni za sastavljanje potvrde o nasljeđivanju, javni bilježnik može sastaviti predmetni akt tek nakon što pozove nasljednike putem oglasa na trošak zainteresirane osobe. Odredbe članaka 673. i 674. kodeks postępowania cywilnego [Zakonik o građanskom postupku] primjenjuju se na odgovarajući način.”

22. U skladu s člankom 95.j Zakonika o javnom bilježništvu:

„Upisana potvrda o nasljeđivanju ima iste učinke kao pravomoćno rješenje o nasljeđivanju.”

23. Članak 95.p Zakonika o javnom bilježništvu određuje:

„Bilo koja druga odredba u kojoj se spominje rješenje o nasljeđivanju također se primjenjuje na upisanu potvrdu o nasljeđivanju. Kada zakonski rok počinje ili završava na dan pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, to treba podrazumijevati i dan upisa potvrde o nasljeđivanju.”

2. *Građanski zakonik*

24. Članak 1025. stavak 2. kodeks cywilny (Građanski zakonik) predviđa:

„Predmnijeva se da osoba koja je ishodila rješenje o nasljeđivanju ili potvrdu o nasljeđivanju ima svojstvo nasljednika.”

25. U skladu s člankom 1027. Građanskog zakonika:

„Samo rješenje o nasljeđivanju ili upisana potvrda o nasljeđivanju dokazuje nasljedna prava nasljednika prema trećim osobama koje ne polažu nikakve zahtjeve u vezi s nasljeđivanjem.”

26. Članak 1028. Građanskog zakonika određuje:

„Ako osoba koja je ishodila rješenje o nasljeđivanju ili potvrdu o nasljeđivanju, iako nije nasljednik, raspolaže pravom iz ostavine u korist treće osobe, osoba u čiju je korist poduzeto raspolaganje stječe pravo ili se oslobađa obveze, osim ako postupa u zloj vjeri.”

3. *Zakonik o građanskom postupku*

27. Članak 669.¹ Zakonika o građanskom postupku predviđa:

„1. Sud nadležan za nasljeđivanje poništava upisanu potvrdu o nasljeđivanju ako za istu ostavinu već postoji rješenje o nasljeđivanju.

2. U slučaju upisa dviju ili više potvrda o nasljeđivanju za istu ostavinu, sud nadležan za nasljeđivanje na zahtjev zainteresirane osobe poništava sve potvrde o nasljeđivanju i donosi rješenje o nasljeđivanju.

3. Osim u slučajevima iz stavaka 1. i 2., upisane potvrde o nasljeđivanju mogu se poništiti samo u zakonom predviđenim slučajevima.”

28. U skladu s člankom 679. tog zakonika:

„1. Dokaz da osoba koja je ishodila rješenje o nasljeđivanju nije nasljednik ili da je njezin nasljedni dio drugačiji od utvrđenog može se provesti samo u okviru postupka ukidanja ili izmjene rješenja o nasljeđivanju, primjenjujući odredbe ovog poglavlja. Međutim, stranka u postupku donošenja rješenja o nasljeđivanju može podnijeti pravni lijek radi izmjene rješenja samo pod uvjetom da svoj pravni lijek temelji na razlozima na koje se nije mogla pozvati u navedenom postupku te da ga podnese najkasnije u roku od jedne godine od dana kad je stekla tu mogućnost.

2. Svaka zainteresirana osoba može zahtijevati pokretanje tog postupka.

3. Ako se dostavi dokaz da je ostavina u cijelosti ili djelomično pripala drugoj osobi od one navedene u pravomoćnom rješenju o nasljeđivanju, sud nadležan za nasljeđivanje, izmjenom tog rješenja, donosi odluku o nasljeđivanju u skladu sa stvarnim pravnim stanjem.

4. Odredbe stavaka 1. do 3. primjenjuju se na odgovarajući način na upisanu potvrdu o nasljeđivanju i na rješenje o stjecanju vindikacijskog legata.”

III. Činjenice u glavnom postupku i prethodna pitanja

29. Tužiteljica WB je bila je jedna od stranaka u postupku u vezi s nasljeđivanjem iza njezina oca, poljskog državljanina, koji je preminuo 6. kolovoza 2016. i imao svoje posljednje uobičajeno boravište u Poljskoj, radi ishoda potvrde o nasljeđivanju. Taj je akt 21. listopada 2016. sastavio poljski javni bilježnik u skladu s poljskim pravom.

30. Budući da je umrli bio poduzetnik koji je obavljao gospodarsku djelatnost u blizini njemačko-poljske granice, tužiteljica je željela znati drže li se sredstva kod jedne ili više njemačkih banaka i, u slučaju potvrdnog odgovora, koji je njihov iznos koji se može unijeti u ostavinsku masu.

31. U tu je svrhu WB 7. lipnja 2017. zahtijevala da joj se izda preslika potvrde o nasljeđivanju koju je sastavio javni bilježnik kojoj je priložena ovjera koja potvrđuje da se radi o odluci u nasljednim stvarima u smislu članka 3. stavka 1. točke (g) Uredbe br. 650/2012, u obliku obrasca iz Priloga 1. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014. Podredno, u slučaju odbijanja glavnog zahtjeva, tužiteljica je zahtijevala da se izdanoj preslici akta priloži Obrazac II. iz Priloga 2. te uredbe koji se koristi za ovjeru javne isprave u nasljednoj stvari u smislu članka 3. stavka 1. točke (i) Uredbe br. 650/2012.

32. Zapisnikom od 7. lipnja 2017. zamjenik javnog bilježnika odbio je izdati presliku potvrde o nasljeđivanju kojoj je priložen jedan od zatraženih obrazaca. U potporu tom odbijanju, u dopisu od 12. lipnja 2017. je tvrdio da je ta potvrda „odluka” u smislu članka 3. stavka 1. točke (g) Uredbe br. 650/2012 i da, zbog izostanka obavijesti Republike Poljske Komisiji, u skladu s člankom 3. stavkom 2. te uredbe, u pogledu javnih bilježnika koji izdaju potvrde o nasljeđivanju na način da vrše sudske funkcije, ne može izdati potvrdu u obliku obrasca iz Priloga 1. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014. U odnosu na podredni zahtjev tužiteljice, zamjenik javnog bilježnika naveo je da kvalifikacija potvrde o nasljeđivanju kao „odluke” isključuje onu „javne isprave”, tako da, iako su ispunjeni uvjeti iz članka 3. stavka 1. točke (i) Uredbe br. 650/2012, nije moguće izdati odgovarajuću ovjeru u obliku obrasca iz Priloga 2. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014.

33. U prilog svojoj tužbi podnesenoj pred Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Okrugni sud u Gorzówu Wielkopolskom), WB je tvrdila da potvrda o nasljeđivanju ispunjava uvjete da bi se smatrala „odlukom” u smislu članka 3. stavka 1. točke (g) Uredbe br. 650/2012.

34. WB je najprije istaknula da potvrda o nasljeđivanju ima isti učinak kao i pravomoćno rješenje o nasljeđivanju kojim se dokazuje svojstvo nasljednika. Zatim je istaknula da je kvalifikacija „javne isprave” izlaže opasnosti od brojnijih razloga za nepriznavanje, dok je postojanje tog akta sprječava da naknadno ishodi rješenje o nasljeđivanju. Naposljetku je smatrala da propust Republike Poljske da obavijesti Komisiju da su javni bilježnici koji sastavljaju potvrde o nasljeđivanju pravni stručnjaci obuhvaćeni pojmom „suda”, u smislu članka 3. stavka 2. drugog podstavka Uredbe br. 650/2012 u vezi s člankom 79. te uredbe, ne dovodi u pitanje pravnu prirodu tih akata.

35. Sud koji je uputio zahtjev smatra da za odlučivanje o tužbi WB najprije treba ishoditi potvrdu da se ovjera koja odgovara Prilogu 1. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014 može izdati za odluke koje nisu izvršne.

36. Tom prvom pitanju sud koji je uputio zahtjev u biti dodaje da tumačenje članka 46. stavka 3. točke (b) Uredbe br. 650/2012 u vezi s njezinim člankom 39. stavkom 2. ide u prilog korištenju ovjere za sve odluke, uključujući one koje nisu, ili su samo djelomično, izvršne. To je rješenje potkrijepljeno točkom 5.1. Obrasca I. iz Priloga 1. Provedbenoj uredbi br. 1349/2014.

37. Što se tiče drugog prethodnog pitanja, sud koji je uputio zahtjev navodi da treba pojasniti definicije pojmova „odluka” i „sud” u smislu Uredbe br. 650/2012. S jedne strane, smatra da poljski javni bilježnici koji izdaju potvrde o nasljeđivanju vrše sudske funkcije u smislu uvodne izjave 20. Uredbe br. 650/2012, pri čemu se taj pojam u slučaju „legitimacije nasljednikâ” treba tumačiti autonomno u okviru te uredbe. U tom pogledu naglašava da je provjera svojstva nasljednika bit postupka u nasljednim stvarima.

38. S druge strane, pita se podrazumijeva li pojam „odluka” iz članka 3. stavka 1. točke (g) Uredbe br. 650/2012 da je donosi tijelo nadležno za odlučivanje o potencijalno spornom predmetu. Smatra da je to pitanje odlučujuće s obzirom na analizu zamjenika javnog bilježnika o njegovoj ulozi i učincima potvrde koju sastavlja. U tom pogledu, smatra da se na tim pravnim posljedicama koje proizlaze iz postupka potvrđivanja svojstva nasljednika treba temeljiti pravna kvalifikacija, a ne na pitanju je li tijelo izdavanja vezano zahtjevom stranaka u postupku ili treba li se taj zahtjev podnijeti sporazumno.

39. Što se tiče trećeg prethodnog pitanja koje se odnosi na izostanak obavijesti država članica na temelju članka 79. Uredbe br. 650/2012, sud koji je uputio zahtjev smatra da sadržaj te odredbe ne omogućava da se jasno odgovori na pitanje ima li ta obavijest konstitutivnu ili isključivo indikativnu vrijednost. Naglašava da ta kvalifikacija ne smije ovisiti o odluci države članice.

40. U odnosu na četvrto i peto pitanje koja su postavljena Sudu, sud koji je uputio zahtjev u biti pojašnjava da, ako se potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio poljski javni bilježnik ne smatra „odlukom”, nesporno je da ispunjava uvjete da bi se smatrala „javnom ispravom” u smislu članka 3. stavka 1. točke (i) Uredbe br. 650/2012.

41. U tim je okolnostima Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Okružni sud u Gorzówu Wielkopolskom) odlučio prekinuti postupak i postaviti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Treba li članak 46. stavak 3. točku (b) u vezi s člankom 39. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 650/2012 tumačiti na način da je izdavanje ovjere odluke o nasljednoj stvari, prema obrascu iz Priloga 1. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014 dopušteno i u odnosu na odluke kojima se potvrđuje svojstvo nasljednika, ali koje (čak ni djelomično) ne podliježu ovrši?
2. Treba li članak 3. stavak 1. točku (g) Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da je potvrda o nasljeđivanju koju je javni bilježnik sastavio u skladu s nespornim zahtjevom svih sudionika u postupku potvrđivanja, koja ima pravne učinke pravomoćnog sudskog rješenja o nasljeđivanju – kao što je to potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio poljski javni bilježnik – odluka u smislu te odredbe?

I, posljedično,

treba li članak 3. stavak 2. [prvi podstavak] Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da javnog bilježnika koji sastavlja takvu potvrdu o nasljeđivanju treba smatrati sudom u smislu potonje odredbe?

3. Treba li članak 3. stavak 2. [drugi podstavak] Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da je obavijest koju država članica pruža u skladu s člankom 79. te uredbe informativnog karaktera i da nije uvjet za to da se pravni stručnjak s nadležnošću u nasljednim stvarima, koji izvršava sudske funkcije umjesto suda, može smatrati sudom u smislu članka 3. stavka 2. [prvog podstavka], ako on ispunjava uvjete potonje odredbe?

4. U slučaju niječnog odgovora na prvo, drugo ili treće pitanje:

treba li članak 3. stavak 1. točku (i) Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da ako se nacionalni postupovni instrument kojim se potvrđuje svojstvo nasljednika, kao što je to poljska potvrda o nasljeđivanju, može smatrati odlukom u smislu članka 3. stavka 1. točke (g) Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća, to znači da je se ne može smatrati javnom ispravom?

5. U slučaju potvrdnog odgovora na četvrto pitanje:

treba li članak 3. stavak 1. točku (i) Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da je potvrda o nasljeđivanju koju je javni bilježnik sastavio u skladu s nespornim zahtjevom svih sudionika u postupku potvrđivanja, kao što je to potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio poljski javni bilježnik, javna isprava u smislu te odredbe?"

IV. Moja analiza

42. Spor se odnosi na izdavanje jedne od ovjera iz Uredbe br. 650/2012 koje se odnose na odluku odnosno javnu ispravu u nasljednim stvarima.

43. Čini mi se važnim naglasiti da je korištenje tih ovjera predviđeno za odluke, radi priznavanja ili proglašenja izvršnosti tih odluka (članak 39. stavak 2., članak 43. i članak 46. stavak 3. točka (b) te uredbe) kao i za javne isprave, za potrebe njihova korištenja u drugoj državi članici (članak 59. stavak 1. navedene uredbe) ili radi izjave o izvršnosti tih akata (članak 60. stavak 2. iste uredbe).

44. Iz okolnosti predmeta proizlazi da je WB podnijela zahtjev za ovjeru kako bi se u Njemačkoj priznao dokaz njezina svojstva nasljednika koji čini potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio poljski javni bilježnik⁹.

45. Međutim, iako je u članku 59. stavku 1. drugom podstavku Uredbe br. 650/2012 predviđeno da se ovjera može priložiti uz javnu ispravu radi korištenja u drugoj državi članici, to nije slučaj za odluke donesene u drugoj državi članici. U skladu s člankom 39. stavkom 2. i člankom 46. stavak 3. točkom (b) te uredbe, ovjera je potrebna tek nakon osporavanja u potporu zahtjevu za priznavanje koji može podnijeti svaka zainteresirana stranka, kao glavno ili podredno pitanje.

⁹ Valja primijetiti da je WB izabrala da neće zatražiti izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju koja je osmišljena upravo kako bi se odgovorilo na potrebe nasljednika da lako dokažu svoj status ili svoja prava (vidjeti uvodnu izjavu 67. Uredbe br. 650/2012). Kao što je to podsjetio Sud u presudi od 21. lipnja 2018., Oberle (C-20/17, u daljnjem tekstu: presuda Oberle, EU:C:2018:485, t. 47.), korištenje te potvrde nije obvezno i ona ne nadomješta nacionalne isprave. U svojim pisanim očitovanjima podnesenim nedugo nakon presude od 1. ožujka 2018., Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138), zamjenik javnog bilježnika je istaknuo da taj predmet prikazuje poteškoće u tumačenju opsega prava nasljednika koje se ponekad trebaju prevladati i tako daju prednost tim nacionalnim ispravama.

46. U tom pogledu, može se istaknuti da sud koji je uputio zahtjev ne upućuje ni na kakvo odbijanje priznavanja njemačkih banaka u kojima je njezin pokojni otac otvorio račune kojem se WB protivi, a koje bi opravdalo njezin zahtjev za ovjeru, iako prvenstveno tvrdi da se potvrda o nasljeđivanju može smatrati „odlukom” u smislu Uredbe br. 650/2012.

47. Stoga se može iznijeti nekoliko napomena u pogledu dopuštenosti zahtjeva za prethodnu odluku.

A. Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

48. Kao prvo, kao što je to Sud podsjetio u presudi Oberle, Uredba br. 650/2012 se primjenjuje na nasljeđivanja s prekograničnim implikacijama¹⁰. Također je presudio da su nacionalne potvrde obuhvaćene njezinim područjem primjene¹¹. Međutim, kako bi se zahtijevala ovjera radi priznavanja odluke ili korištenja javne isprave, nije potrebno utvrditi da se imovina nalazi u drugoj državi članici. Točnije, ovaj predmet prikazuje činjenicu da može biti potrebno opravdati svoje svojstvo nasljednika kako bi se provjerilo postojanje imovine u drugoj državi članici¹².

49. Kao drugo, zahtjev za izdavanje ovjere nije uvjetovan dokazom o pokretanju tužbe u drugoj državi članici radi priznavanja odluke.

50. Kao treće, kao što to sud koji je uputio zahtjev svojim četvrtim pitanjem naglašava, izbor kvalifikacije potvrde o nasljeđivanju kao „javne isprave” ili kao „odluke” u smislu Uredbe br. 650/2012 se uzajamno isključuje.

51. U tim uvjetima, čini mi se da se može otkloniti svaka dvojba o isključivo hipotetskoj naravi pitanja i stoga o njihovoj dopuštenosti.

B. Meritum

52. Prema mojem mišljenju najprije valja zajedno ispitati drugo i treće prethodno pitanje s obzirom na to da pozivaju Sud da pojasni može li se potvrda o nasljeđivanju koju je izdao poljski javni bilježnik smatrati „odlukom” koju donosi „sud” u smislu Uredbe br. 650/2012 i da ishod prvog pitanja, kao i četvrtog i petog pitanja, izravno ovisi o toj kvalifikaciji.

1. Pojmovi „odluka” i „sud”

53. Valja podsjetiti da je „odluka” definirana u članku 3. stavku 1. točki (g) Uredbe br. 650/2012 kao svaka odluka o nasljednoj stvari koju je donio sud države članice, kako god se odluka zvala, uključujući odluku službenika suda o utvrđivanju troškova postupka.

54. Stoga, s jedne strane valja naglasiti da, za razliku od odluke službenika suda o troškovima postupka koja se može izvršiti u drugoj državi članici iz tog članka¹³, nisu pružena nikakva pojašnjenja o potvrdi svojstva nasljednika, iako je ona osnova postupka nasljeđivanja. Iz toga proizlazi, suprotno tvrdnjama suda koji je uputio zahtjev i zamjenika javnog bilježnika, da nije potrebno uzeti u obzir prirodu odluke ili njezinu važnost.

10 Točka 32. presude Oberle. Vidjeti osobito, što se tiče pojma „prekogranično”, tekst uvodnih izjava 7. i 67. iz te točke.

11 Točka 30. presude Oberle

12 U tom pogledu, opet se čini relevantnom usporedba s europskim uhiđenim nalogom, kao što sam to predložio u točki 32. mojeg mišljenja u predmetu Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2016:654). Osim toga, prije presude Oberle, rasprava o području primjene Uredbe br. 650/2012 je mogla legitimno utemeljiti strah od nepriznavanja učinaka nacionalne potvrde.

13 Odluka službenika suda o utvrđivanju troškova postupka smatra se „odlukom” jer „službenik suda djeluje u svojstvu tijela suda koji je odlučivao o meritumu predmeta, te da u slučaju osporavanja odluke o troškovima odlučuje sudsko tijelo u pravom smislu riječi” (presuda od 2. lipnja 1994., Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, t. 16.)).

55. S druge strane, valja prihvatiti da je zakonodavac Unije utvrdio dva kriterija, materijalni i organski.

56. Ispitivanje prvog kriterija ne predstavlja nikakve poteškoće, s obzirom na to da je Sud u presudi Oberle presudio da su nacionalne potvrde obuhvaćene područjem primjene Uredbe br. 650/2012 zbog svojeg predmeta¹⁴.

57. Posljedično, ostaje ispitati drugi kriterij koji je naveden u članku 3. stavku 1. točki (g) te Uredbe, to jest onaj koji se odnosi na tijelo koje donosi odluku, odnosno sud.

58. Članak 3. stavak 2. prvi podstavak navedene uredbe određuje da „pojam ‚sud‘ znači sva pravosudna tijela i sva ostala tijela i pravni stručnjaci s nadležnošću u nasljednim stvarima koji izvršavaju pravosudne funkcije ili postupaju u skladu s prenesenim ovlastima od strane pravosudnog tijela ili postupaju pod nadzorom pravosudnog tijela [...]”.

59. Dakle, nisu navedena samo tijela čiji status jamči njihovu neovisnost u odnosu na druga državna tijela, nego i ona koja podliježu istovjetnim zahtjevima zbog funkcija koje obavljaju ili uključenosti sudskog tijela.

60. Iz toga proizlazi da su pojmovi „odluka” i „sudske funkcije” usko povezani kao što je to potkrijepljeno uvodnom izjavom 22. Uredbe br. 650/2012. U njoj je navedeno da, „[k]ada javni bilježnici vrše sudske funkcije, njih obvezuju pravila o nadležnosti^[15], i *odluke koje oni donose* trebale bi biti u optjecaju u skladu s odredbama o priznavanju, izvršivosti i izvršavanju odluka”¹⁶, a zatim, radi otklanjanja svake dvosmislenosti, da, „[k]ada javni bilježnici ne vrše sudske funkcije, nisu vezani pravilima o nadležnosti i *javne isprave koje izdaju* trebale bi biti u optjecaju u skladu s odredbama o javnim ispravama”¹⁷.

61. Nadalje, članak 3. stavak 2. drugi podstavak te uredbe predviđa da države članice obavještavaju Komisiju o tome koja nesudska tijela vrše sudske funkcije poput sudova.

62. U ovom slučaju, valja utvrditi da poljska tijela nisu naznačila javne bilježnike kao vršitelje sudskih funkcija¹⁸.

63. Posljedično, valja odgovoriti na dvojbe suda koji je uputio zahtjev o posljedicama tog izostanka obavijesti koje su izražene u njegovu trećem pitanju, čime će se utvrditi je li potrebno izjasniti se o pojmu „sudske funkcije” na koji se odnosi njegovo drugo pitanje.

2. Posljedice izostanka obavijesti kako je predviđena člankom 3. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe br. 650/2012

64. Sud još nije imao priliku izjasniti se o pitanju dosega obavijesti država članica u skladu s odredbama Uredbe br. 650/2012. Međutim, ispitano je slično pitanje u području socijalne sigurnosti. Ono se odnosilo na tumačenje članka 9. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti¹⁹, kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 465/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012.²⁰, koja propisuje da države

¹⁴ Točka 30. presude Oberle

¹⁵ Vidjeti, također u tom pogledu, uvodnu izjavu 21.

¹⁶ Moje isticanje

¹⁷ Moje isticanje

¹⁸ Popis drugih tijela i pravnih stručnjaka izjednačenih sa sudom, po državama, dostavljen Komisiji, dostupan je na sljedećoj internetskoj adresi: https://e-justice.europa.eu/content_succession-380-fr.do?clang=fr. Nadalje, slučaj prenošenja ovlasti pravosudnog tijela ili pod nadzorom tog tijela ne spominje se u ovom mišljenju s obzirom na to da nije istaknut.

¹⁹ SL 2004., L 166, str. 1. i ispravak SL 2004., L 200, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 3., str. 160.)

²⁰ SL 2012., L 149, str. 4. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 6., str. 328., u daljnjem tekstu: Uredba br. 883/2004)

članice dostavljaju Komisiji izjave o nacionalnim davanjima i nepostojanju sustava osiguranja predviđene različitim odredbama Uredbe br. 883/2004. Čini mi se da se sudska praksa Suda u tom području može primijeniti i na izjave predviđene Uredbom br. 650/2012, unatoč razlikama u pogledu predmeta primjenjivih instrumenata, s obzirom na to da ukazuje na ustaljene osnove analize od čijih se temelja ne čini moguće odstupiti²¹.

65. Tako, što se tiče najnovijih odluka, iz presuda od 3. ožujka 2016., Komisija/Malta²², i od 30. svibnja 2018., Czerwiński²³, proizlazi da je Sud presudio da izjave država članica stvaraju pretpostavku da prijavljena nacionalna zakonodavstva ulaze u materijalno područje primjene predmetne Uredbe br. 883/2004 i da, nasuprot tomu, okolnost da država članica nije prijavila određeni nacionalni propis na temelju te uredbe sama za sebe ne može značiti da taj zakon ne ulazi u područje primjene navedene uredbe²⁴. Sve dok država članica ne izmijeni ili ne povuče svoje izjave, druge države članice moraju ih uzimati u obzir²⁵.

66. Sud je dodao da, u slučaju sumnje u pogledu točnosti izjava druge države članice, osobito u pogledu kvalifikacije koju je ta država mogla provesti²⁶, „je uvijek moguće zahtijevati da nacionalni sud pred kojim se vodi postupak u vezi s nacionalnim zakonodavstvom razmotri pitanje [te] kvalifikacije [...] u predmetu o kojem treba odlučiti i da po potrebi Sudu uputi usto vezano prethodno pitanje”²⁷.

67. Osim toga, ako kvalifikaciju mora provesti predmetni nacionalni sud autonomno, izjava nadležnog nacionalnog tijela ne obvezuje taj sud²⁸. Prema mojem mišljenju, isto vrijedi u slučaju izostanka izjave.

68. S obzirom na sva ta razmatranja, predlažem Sudu da na treće prethodno pitanje odgovori da izostanak obavijesti Republike Poljske o tome da javni bilježnici vrše sudske funkcije, kako je predviđena člankom 3. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe br. 650/2012, nije konačan.

69. Posljedično, valja ispitati drugo pitanje kojim sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Uredbu br. 650/2012 tumačiti na način da javni bilježnici u Poljskoj, kada postupaju u okviru ovlasti koje su im povjerene nacionalnim pravom u postupku sastavljanja potvrde o nasljeđivanju, vrše sudske funkcije.

21 S druge strane, suprotno onomu što tvrdi Wautelet, P., u Bonomi, A. i Wautelet, P., *Le droit européen des successions, Commentaire du règlement (UE) n° 650/2012, du 4 juillet 2012*, 2. izd., Bruylant, Bruxelles, 2016., t. 71., bilješka 89., str. 173., ne smatram da nije moguća usporedba s odredbama Uredbe Vijeća (EZ) br. 1346/2000 od 29. svibnja 2000. o stečajnom postupku (SL 2000., L 160, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19. svezak 3., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 603/2005 od 12. travnja 2005. (SL 2005., L 100, str. 1.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 1346/2000), ni s presudom od 21. siječnja 2010., MG Probud Gdynia (C-444/07, EU:C:2010:24, t. 40.). Naime, Prilog A Uredbi br. 1346/2000 sadržava popis postupaka na koje se ta uredba primjenjuje i čini njezin sastavni dio. Isto vrijedi za članak 4. točku 7. Uredbe (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine (SL 2004., L 143, str. 15.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 172.) i za članak 3. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289. i ispravci SL 2014., L 160, str. 40. i SL 2016., L 202, str. 57.), iz kojih je Sud zaključio da, s obzirom na to da se ti članci konkretno odnose na u njima spomenuta ili nabrojena tijela, javni bilježnici u Hrvatskoj njima nisu obuhvaćeni (vidjeti presude od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, t. 34.) i od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, t. 46.)).

22 C-12/14, EU:C:2016:135

23 C-517/16, EU:C:2018:350

24 Vidjeti presudu od 30. svibnja 2018., Czerwiński (C-517/16, EU:C:2018:350, t. 31. i 32. kao i navedenu sudsku praksu).

25 Vidjeti presudu od 3. ožujka 2016., Komisija/Malta (C-12/14, EU:C:2016:135, t. 39.).

26 Vidjeti presudu od 30. svibnja 2018., Czerwiński (C-517/16, EU:C:2018:350, t. 36. i navedenu sudsku praksu).

27 Presuda od 30. svibnja 2018., Czerwiński (C-517/16, EU:C:2018:350, t. 37. i navedena sudska praksa).

28 Vidjeti presudu od 30. svibnja 2018., Czerwiński (C-517/16, EU:C:2018:350, t. 38. i 39.).

3. Pojam „sudske funkcije”

70. Španjolska i mađarska vlada smatraju da pojam „sud” koji se koristi u Uredbi br. 650/2012 ne obuhvaća samo sudove u pravom smislu riječi, u skladu s izrazom iz uvodne izjave 20. te uredbe, nego i općenito sva tijela kada vrše funkciju u istovjetnim uvjetima, što je ovdje slučaj s javnim bilježnikom koji izdaje potvrdu o nasljeđivanju u skladu s poljskim pravom. Komisija pak, kao i Republika Poljska, podržava suprotno stajalište, iako je na raspravi pojasnila da, s obzirom na obrazloženje presude Oberle, taj pojam za nesudska tijela obuhvaća isključivo parnične postupke.

71. Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, pojam „sudske funkcije”, u nedostatku izričitog upućivanja na pravo država članica za utvrđivanje njegova smisla i dosega, treba tumačiti autonomno i ujednačeno, uzimajući u obzir ne samo tekst članka 3. Uredbe br. 650/2012, nego i opću strukturu i svrhu te uredbe²⁹.

a) Tekst

72. Kao prvo, valja naglasiti osobitost pojma „sud” u Uredbi br. 650/2012. Naime, kao što to proizlazi iz točke 4.1. članka 2. obrazloženja prijedloga Komisije³⁰, „[p]ojam suda se u ovoj uredbi koristi u širokom značenju i obuhvaća druga tijela kada ona vrše funkciju iz sudske nadležnosti, osobito prenošenjem ovlasti, što među ostalim uključuje javne bilježnike i službenike suda”.

73. Tako, primjerice, suprotno uredbama br. 805/2004 i 1215/2012, koje ne sadržavaju nikakvu općenitu odredbu u tom pogledu³¹, Uredba br. 650/2012 pojašnjava u njegovu članku 3. stavku 2. prvom podstavku da pojam „sud”³² ne uključuje samo sudska tijela nego i sva druga tijela nadležna u nasljednim stvarima koja vrše sudske funkcije i koja ispunjavaju određene uvjete nabrojene u istoj toj odredbi³³.

74. Taj uvjet koji se odnosi na funkcije koje vrše nesudska tijela sličan je ustaljenoj sudskoj praksi Suda, prema kojoj „kada je riječ o javnobilježničkim funkcijama, [...] između sudskih i javnobilježničkih funkcija postoje temeljne razlike”³⁴.

75. Kriteriji za kvalifikaciju funkcija koje se vrše nabrojani su u članku 3. stavku 2. prvom podstavku Uredbe br. 650/2012, odnosno „takva druga tijela i pravni stručnjaci [moraju] jamčiti nepristranost i pravo svih stranaka na saslušanje i [...] njihove odluke po pravu države članice u kojoj djeluju:

(a) [moraju] biti predmet žalbe ili revizije od strane pravosudnog tijela; i

(b) [moraju] imati sličnu valjanost i učinak kao i odluka pravosudnog tijela o istoj stvari.”

29 Vidjeti presude od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, t. 32.) i od 1. ožujka 2018., Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138, t. 32.).

30 Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (COM(2009) 154 final). Vidjeti također uvodnu izjavu 20. Uredbe br. 650/2012.

31 Slično u presudama od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, t. 35.) i od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, t. 48.). Vidjeti također pojašnjenja o različitim jezičnim verzijama u mišljenju nezavisnog odvjetnika M. Bobeka u predmetu Pula Parking (C-551/15, EU:C:2016:825, t. 68. i 71.).

32 Za detaljno izlaganje o raznolikosti definicija pojma „sud”, vidjeti moje mišljenje u predmetu Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2016:654, t. 67. i sljedeće).

33 Vidjeti u tom pogledu presude od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, t. 35.) i od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, t. 48.), kao i uvodnu izjavu 20. Uredbe br. 650/2012.

34 Presuda od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, t. 47. i navedena sudska praksa).

b) Opća struktura Uredbe br. 650/2012 i cilj koji se želi postići

76. Uvjeti navedeni u članku 3. stavku 2. prvom podstavku Uredbe br. 650/2012 jamče poštovanje načela uzajamnog povjerenja u sudovanje u državama članicama Unije, na kojem se temelji primjena odredbi te uredbe o priznavanju i izvršenju odluka u drugoj državi članici, nadahnutih Uredbom (EZ) br. 44/2001³⁵.

77. Na tim se uvjetima zasniva razlika u pravnom sustavu koji se primjenjuje na priznavanje „odluka” i „akata” u državama članicama, koje je osobito pojašnjeno u članku 59. Uredbe br. 650/2012³⁶.

78. Posljedično, osim uvjeta nepristranosti, funkcionalni kriterij koji prema mojem mišljenju treba uzeti u obzir jest ovlast povjerena nadležnom tijelu da odluči o mogućem sporu³⁷ ili da odluči na temelju vlastite nadležnosti svojom ocjenom, koja opravdava poštovanje temeljnih postupovnih načela, među kojima kontradiktornost postupka i postojanje pravnih sredstava, koji jamče slobodno kretanje odluka u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda³⁸. Zbog toga smatram da nije potrebno odstupiti od tog tumačenja u nasljednim stvarima, koje se mora primjenjivati na odluke donesene u parničnim ili izvanparničnim postupcima³⁹.

79. Stoga, što se tiče nesudskih tijela iz Uredbe br. 650/2012, jedini koristan kriterij jest izvršavanje ovlasti odlučivanja⁴⁰. Drugim riječima, nadležnost predmetnog nesudskog tijela ne smije ovisiti o isključivoj volji stranaka. Naime, u takvom slučaju, čak i da to tijelo mora provesti provjere, njegova je uloga prijaviti sporazum među njima te ih uputiti pred sudsko tijelo u slučaju poteškoća⁴¹.

80. Utvrđenje sporazumnog temelja postupka čija je posljedica nepostojanje pravnog sredstva dovodi do otklanjanja svake rasprave o istovjetnosti učinaka izdanog akta onima odluke koju je donijelo sudsko tijelo, u smislu članka 3. stavka 2. prvog podstavka točke (b) Uredbe br. 650/2012, s obzirom na to da su kriteriji za kvalifikaciju određeni člankom 3. stavkom 2. prvim podstavkom te uredbe kumulativni.

81. Stoga predlažem tumačenje koje se može usporediti s onim koje proizlazi iz presude Oberle koju je Sud nedavno donio. Međutim, ono zahtijeva određena terminološka pojašnjenja.

35 Uredba Vijeća od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.). Što se tiče nastanka Uredbe br. 650/2012, vidjeti prijedlog uredbe naveden u bilješci 30. ovog mišljenja, osobito točku 4.4. obrazloženja. Vidjeti također uvodnu izjavu 59. Uredbe br. 650/2012: „U svjetlu njezinog općeg cilja, a to je uzajamno priznavanje odluka donesenih u državi članici o nasljednim stvarima, bez obzira na to jesu li takve odluke donesene u parničnim ili izvanparničnim postupcima, ova bi Uredba trebala odrediti pravila o priznavanju, izvršivosti i izvršavanju odluka slična onima iz drugih Unijinih instrumenata u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima.” U tom pogledu, vidjeti presude od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, t. 40. do 43.) i od 9. ožujka 2017., Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, t. 54.).

36 Vidjeti, radi usporedbe, tekst članka 46. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003., L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133. i ispravak SL 2014., L 46, str. 22.): „Pismena koja su službeno sastavljena ili upisana u registar kao autentične isprave te koja su izvršiva u jednoj državi članici, kao i sporazumi između stranaka koji su izvršivi u državi članici u kojoj su zaključeni, priznaju se i proglašavaju izvršivima pod istim uvjetima kao i sudske odluke.”

37 Slično u presudi od 2. travnja 2009., Gambazzi (C-394/07, EU:C:2009:219, t. 25.). Vidjeti također moje mišljenje u predmetu BUAK Bauarbeiter-Urlaubs- u. Abfertigungskasse (C-579/17, EU:C:2018:863, t. 51.).

38 Vidjeti presudu od 9. ožujka 2017., Zulfikarpašić (C-484/15, EU:C:2017:199, t. 43.).

39 Slično u presudi od 15. studenoga 2012., Gothaer Allgemeine Versicherung i dr. (C-456/11, EU:C:2012:719, t. 31. do 32.). Sud je u biti istaknuo da je posljedica restriktivnog tumačenja pojma „odluka” stvaranje kategorije sudskih akata koje sudovi drugih država članica nisu obvezni priznati i da kvalifikacija odluke ne smije biti vezana uz onu izvedenu iz prava druge države članice.

40 Slično u presudama od 24. svibnja 2011., Komisija/Austrija (C-53/08, EU:C:2011:338, t. 85.) i od 1. veljače 2017., Komisija/Madarska (C-392/15, EU:C:2017:73, t. 108. i navedena sudska praksa).

41 Vidjeti presudu od 2. lipnja 1994., Solo Kleinmotoren (C-414/92, EU:C:1994:221, t. 18.), moje mišljenje u predmetu Gothaer Allgemeine Versicherung i dr. (C-456/11, EU:C:2012:554, t. 38.), kao i mišljenje nezavisnog odvjetnika M. Szpunara u predmetu Oberle (C-20/17, EU:C:2018:89, t. 74. i navedeni akademski komentari). Slično u presudama od 24. svibnja 2011., Komisija/Austrija (C-53/08, EU:C:2011:338, t. 103.) i od 1. veljače 2017., Komisija/Madarska (C-392/15, EU:C:2017:73, t. 116.).

82. U tom predmetu, koji se odnosi na nadležnost njemačkog suda za izdavanje potvrde o nasljeđivanju ograničene samo na dio ostavine koji se nalazi u Njemačkoj, Sud nije dao prednost prirodi ili važnosti utvrđenja o svojstvu nasljednika za daljnji tijek postupka nasljeđivanja, nego centralizaciji postupaka samo u jednoj državi članici, pred čijim je sudom, u užem smislu, pokrenut postupak, „bez obzira na to je li riječ o parničnim ili izvanparničnim postupcima”⁴².

83. Presudio je da „se pravilo o [međunarodnoj nadležnosti sudova država članica glede postupaka u vezi s mjerama koje se odnose na nasljeđivanje u cijelosti]⁴³ iz [...] članka 4. [Uredbe br. 650/2012] odnosi i na postupke koji ne dovode do donošenja sudske odluke”⁴⁴. Sud je donio odluku u tom smislu s obzirom na cilj koji se želi postići Uredbom br. 650/2012, a to je izbjegavanje fragmentacije nasljeđivanja⁴⁵.

84. Iz toga izvodim dva zaključka. S jedne strane, Sud je dao prednost organskom kriteriju, onom kvalitete nadležnog tijela koje je izdalo potvrdu o nasljeđivanju, a ne funkcionalnom kriteriju koji se odnosi na prirodu postupka, s obzirom na to da se radilo o sudu koji može biti nadležan u slučaju osporavanja u nasljednim stvarima⁴⁶. Iz toga proizlazi da odlučujući kriterij za analizu funkcija nesudskih tijela ostaje onaj izvršavanja ovlasti odlučivanja bez obzira na to je li riječ o parničnom ili izvanparničnom postupku.

85. S druge strane, kao što su to potvrdili argumenti izneseni na raspravi, valja biti oprezan s uvjetima korištenja izraza „sudske funkcije” zbog te dvojnosti postupaka iz Uredbe br. 650/2012. Naime, Sud je izabrao taj izraz u točki 38. presude Oberle, suprotstavljajući ga nacionalnom izvanparničnom postupku. Sud je u točki 40. te presude, u istom kontekstu, koristio izraz „donošenje odluke isključivo sudske prirode”. Osim toga, u točki 42. navedene presude, nakon što se pozvao na izjave o nasljeđivanju koje primaju sudovi, utvrdio je da „se pravilo o nadležnosti iz [...] članka 4. odnosi i na postupke koji ne dovode do *donošenja sudske odluke*”⁴⁷, što je izraz koji se općenito shvaća na način da obuhvaća postojanje spora, osobito u slučaju ispitivanja dopuštenosti zahtjeva za prethodnu odluku⁴⁸.

86. Posljedično, u skladu sa svojim prethodnim objašnjenjima, predlažem da izraz „sudske funkcije” obuhvaća parnične i izvanparnične postupke, pod uvjetom da se potonji ne temelje na isključivoj volji stranaka.

87. U svakom slučaju, doseg presude Oberle treba ograničiti na pitanje međunarodne nadležnosti sudova o kojem je njome odlučeno davanjem pune težine glavnom doprinosu Uredbe br. 650/2012, odnosno okončanju razlike između osnova nadležnosti u nasljednim stvarima. Naime, iako ta odluka ne smije biti ograničena na sudska tijela, njezini razlozi ne dopuštaju, međutim, zaključak da je Sud namjeravao izmijeniti taj pojam „sudske funkcije” tako da obuhvaća akte čiji je učinak upis izražavanja privatne volje.

88. Drugim riječima, ta presuda ne najavljuje prošireno shvaćanje pojma „odluka” koje se može povezati s onim pojma „sud” koji bi bio poseban u nasljednim stvarima.

42 Točka 44. presude Oberle. Sud je u točki 38. te presude istaknuo da je, u skladu s „odlu[kom] kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku[,] postupak izdavanja nacionalnih potvrda o nasljeđivanju izvanparnični postupak i [...] *odluke* o izdavanju takvih potvrda sadržavaju samo činjenice, a nemaju nikakav element koji bi mogao postati pravomoćan” (moje isticanje).

43 Izraz izveden iz točke 44. presude Oberle

44 Točka 42. presude Oberle

45 Vidjeti točku 56. presude Oberle.

46 Takav kriterij može se usporediti s uvjetom iz članka 42. stavka 2. točke (b) podtočke i. Uredbe br. 1215/2012 radi izvršenja odluke kojom se određuje privremena mjera. Potvrda koju u tu svrhu izdaje sud podrijetla treba dokazati da je taj sud nadležan za odlučivanje o meritumu.

47 Moje isticanje

48 Za podsjetnik razvoja sudske prakse Suda u smislu širokog tumačenja, vidjeti moje mišljenje u predmetu BUAK Bauarbeiter-Urlaubs- u. Abfertigungskasse (C-579/17, EU:C:2018:863, t. 34.).

89. Stoga se ne može zaključiti iz navedene presude koja se odnosi na izvanparnični postupak da svako nesudsko tijelo koje izdaje potvrde o nasljeđivanju, ako nema osporavanja, donosi odluke kao sud u smislu članka 3. stavka 1. točke (g) Uredbe br. 650/2012.

90. Isto tako, argument se ne može temeljiti, kao što predlaže poljski javni bilježnik, na tome da je pojam „odluka” korišten u članku 72. Uredbe br. 650/2012 o pravnom lijeku koji se može podnijeti nakon izdavanja Europske potvrde o nasljeđivanju s obzirom na to da se na tu potvrdu primjenjuje autonomni pravni sustav, kao što je to Sud presudio u presudi Oberle⁴⁹, i da se taj pojam koristi bez obzira na tijelo izdavanja iz članka 67. te uredbe, koji treba tumačiti zajedno s njezinim člankom 64.

91. S obzirom na ta objašnjenja sada valja kvalificirati funkcije koje vrši poljski javni bilježnik kada sastavlja potvrdu o nasljeđivanju.

4. Ispitivanje funkcija poljskog javnog bilježnika s obzirom na utvrđene kriterije

92. Kao što to proizlazi mojih istraživanja, u skladu s člankom 4. i člankom 5. stavkom 1. Zakonika o javnom bilježništvu, javni bilježnici vode ured⁵⁰ za vlastiti račun i obavljaju svoju glavnu djelatnost za naknadu na temelju sporazuma sa strankama, u granicama tarife.

93. Što se tiče javnobilježničkih djelatnosti u nasljednim stvarima, najprije valja podsjetiti da se, u skladu s člankom 1027. Građanskog zakonika, prava nasljednika prema trećim osobama koje nisu nasljednici dokazuju rješenjem o nasljeđivanju ili potvrdom o nasljeđivanju. Sud koji je uputio zahtjev je pojasnio⁵¹ da je ta alternativa uvedena 2009. za nesporna nasljeđivanja.

94. Tako se pred javnim bilježnikom može pokrenuti postupak radi potvrde svojstva nasljednika samo u slučaju sporazuma svih zainteresiranih stranaka⁵² ili nepostojanja dvojbe⁵³ o nadležnosti nacionalnih sudova, sadržaju primjenjivog stranog prava, osobi nasljednika i nasljednih prava. Valja odbiti sastaviti potvrdu o nasljeđivanju, među ostalim, ako prilikom sastavljanja zapisnika o nasljeđivanju nisu prisutni svi nasljednici⁵⁴. Ako je izdano više potvrda, sud nadležan za nasljeđivanje ih poništava i donosi rješenje o nasljeđivanju⁵⁵. Na temelju članka 669¹. stavka 1. Zakonika o građanskom postupku, postojanje rješenja o nasljeđivanju je temelj za poništenje već upisane potvrde o nasljeđivanju. Nadalje, iako potvrda ima iste učinke kao i rješenje o nasljeđivanju⁵⁶, ona nema snagu pravomoćne odluke⁵⁷ i ne može biti predmet žalbe. Može se samo poništiti, među ostalim u slučajevima navedenima u člancima 669¹. i 679.⁵⁸ Zakonika o građanskom postupku.

49 Točka 46. te presude

50 Poljski pojam je „kancelaria”.

51 U točki 3. „Odredbe nacionalnog prava” odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku (str. 10. prijevoda na francuski jezik).

52 Članak 95.c. stavak 2. točka 1. Zakonika o javnom bilježništvu. Sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da je zahtjev za izdavanje javnobilježničke potvrde ograničen samo na nasljednike koji se trebaju suglasiti o određenom sadržaju (str. 10. prijevoda odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, posljednja dva odlomka).

53 Članak 95.e stavak 1. Zakonika o javnom bilježništvu

54 Članak 95.e stavak 2. točka 2. Zakona o javnom bilježništvu

55 Članak 669¹. stavak 2. Zakonika o građanskom postupku

56 Članak 95.j Zakonika o javnom bilježništvu

57 Članak 363. i sljedeći Zakonika o građanskom postupku, u skladu s pisanim očitovanjima poljske vlade.

58 Vidjeti također, u skladu s doktrinom koju je navela poljska vlada („Komentarz do art. 95j Prawa o notariacie”, u Szereda, A., *Czynności notarialne. Komentarz do art. 79-112 Prawa o notariacie*, Legalis, Varšava, 2018.), druge slučajeve kako slijedi:

- potvrda o nasljeđivanju upisana je za nasljeđivanje iza osobe koja je proglašena umrlog ili čija je smrt utvrđena sudskim rješenjem, i to je rješenje o proglašenju ili utvrđenju smrti umrlog poništeno (članak 678. Zakonika o građanskom postupku);
- nakon konačne sudske potvrde poništenja izjave o prihvatu ili odricanju od nasljedstva, vrši se izmjena s obzirom na osobe u pogledu kojih je potvrda o nasljeđivanju upisana (članak 690. stavak 2. Zakonika o građanskom postupku).

95. Iz tih odredbi jasno proizlazi da se zadaci povjereni javnom bilježniku u nasljednim stvarima obavljaju na osnovi sporazuma koji se temelji na prethodnom postojanju pristanka zainteresiranih stranaka ili suglasnosti njihovih volja i ne zahvaćaju ovlasti suda u slučaju nepostojanja sporazuma. Oni se posljedično ne mogu kao takvi smatrati izravno i posebno povezanim s vršenjem sudskih funkcija.

96. Osim toga, kao što je to Sud već presudio u postupcima zbog povrede obveze⁵⁹, taj zaključak ne poništava činjenica da je javni bilježnik obavezan provjeriti poštovanje zakonom određenih pretpostavki, na koju se poziva zamjenik javnog bilježnika, s obzirom na to da ne izvršava nikakvu ovlast odlučivanja, osim one da odbije sastaviti potvrdu o nasljeđivanju, ili da su učinci sastavljenog akta istovjetni onima presuda.

97. S obzirom na sva ta razmatranja, predlažem Sudu da na drugo pitanje suda koji je uputio zahtjev odgovori da članak 3. stavak 2. prvi podstavak Uredbe br. 650/2012 treba tumačiti na način da javni bilježnik koji sastavlja potvrdu o nasljeđivanju na suglasni zahtjev svih stranaka u javnobilježničkom postupku, na temelju odredbi poljskog prava, nije obuhvaćen pojmom „sud” u smislu te uredbe. Posljedično, poljska potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio javni bilježnik nije „odluka” u smislu članka 3. stavka 1. točke (g) navedene uredbe uz koju treba priložiti ovjeru odluke o nasljednoj stvari koja odgovara obrascu I. iz Priloga 1. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014.

98. Stoga nije potrebno odgovoriti na prvo pitanje suda koji je uputio zahtjev kao ni na četvrto, koje je sada bespredmetno. Preostaje dakle ispitati peto i posljednje pitanje koje se odnosi na kvalifikaciju predmetnog akta kao „javne isprave”.

5. Kvalifikacija potvrde o nasljeđivanju kao „javne isprave”

99. U skladu s definicijom iz članka 3. stavka 1. točke (i) Uredbe br. 650/2012, kvalifikacija „javne isprave” proizlazi iz toga što se vjerodostojnost akta odnosi na potpis i sadržaj javne isprave te ju je utvrdilo javno tijelo ili drugo tijelo koje je u tu svrhu ovlastila dotična država članica.

100. Ta definicija, koja je nadahnuta onom koju je Sud utvrdio u presudi od 17. lipnja 1999., Unibank⁶⁰, pozivajući se na tumačenje članka 50.⁶¹ Konvencije o sudskoj nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisane u Luganu 16. rujna 1988.⁶², ne preuzima uvjet koji se odnosi na izvršnost akta⁶³. Nalazi se u istoj formulaciji u članku 4. stavku 3. točki (a) Uredbe br. 805/2004, u članku 2. stavku 1. točki 3. podtočki (a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja⁶⁴, u članku 2. točki (c) Uredbe br. 1215/2012 i u članku 3. stavku 1. točki (c) Uredbe Vijeća (EU) 2016/1103 od 24. lipnja 2016. o provedbi pojačane suradnje u području nadležnosti, mjerodavnog prava te priznavanja i izvršenja odluka u stvarima bračnimovinskih režima⁶⁵.

⁵⁹ Osobito, presude od 1. veljače 2017., Komisija/Mađarska (C-392/15, EU:C:2017:73, t. 118. i 121. kao i navedena sudska praksa) i od 15. ožujka 2018., Komisija/Češka Republika (C-575/16, neobjavljena, EU:C:2018:186, t. 124. i 126.). U potonjem predmetu Sud je u točki 90. svoje presude izložio da „[t]a država članica ističe, kao šesto, da javnog bilježnika, kada djeluje kao povjerenik suda, treba smatrati ‚sudom’ u smislu Uredbe br. 650/2012 s obzirom na to da u češkom pravnom poretku za određena pitanja nasljeđivanja javni bilježnici izvršavaju sudske funkcije poput sudova. Češka Republika primjećuje da je javni bilježnik, u svojoj funkciji povjerenika suda kojem je povjerena zadaća uređivanja nasljeđivanja, vezan pravilima koje ta uredba određuje s obzirom na to da izvršava sudske funkcije. Stoga javni bilježnik ispunjava uvjete da bi se smatrao ‚sudom’ u smislu članka 267. UFEU-a i može, u skladu s tom odredbom, uputiti Sudu zahtjev za prethodnu odluku koji se odnosi na tumačenje te uredbe. Stoga se njegova djelatnost treba smatrati povezanom s vršenjem javne ovlasti za potrebe Uredbe br. 650/2012”.

⁶⁰ C-260/97, EU:C:1999:312, t. 16. i 17.

⁶¹ Vidjeti u vezi s tim pitanjem izvješće P. Jenarda i G. Möllera o Konvenciji o sudskoj nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, sklopljenoj u Luganu 16. rujna 1988. (SL 1990., C 189, str. 57., t. 72.).

⁶² SL 1988., L 319, str. 9.

⁶³ Vidjeti Wautelet, P., u Bonomi, A., i Wautelet, P., *op. cit.*, t. 60., str. 168.

⁶⁴ SL 2009., L 7, str. 1. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 5., str. 138. i ispravak SL 2013., L 281, str. 29.)

⁶⁵ SL 2016., L 183, str. 1.

101. U uvodnoj izjavi 62. Uredbe br. 650/2012 se pojašnjava da se „vjerodostojnost” javne isprave, koja je definirana kao posljedica poštovanja različitih zahtjeva u pogledu formalizma, sudjelovanja stranaka i potvrđivanja, povezanih s ovlastima koje izvršava tijelo koje ih utvrđuje, treba smatrati autonomnim pojmom.

102. Kao što je to Sud presudio, prije stupanja na snagu Uredbe br. 650/2012 i, osobito, članka 3. stavka 1. točke (i) podtočke ii., prvi kriterij koji treba provjeriti za primjenu Uredbe br. 44/2001 jest „uključenost javnog tijela ili bilo kojeg drugog tijela koje je ovlastila država podrijetla”⁶⁶. Kao i za odluke, cilj koji se želi postići je olakšanje priznavanje tih akata⁶⁷.

103. Drugi kriterij koji treba ispitati, naveden u članku 3. stavku 1. točki (i) podtočki i. Uredbe br. 650/2012, odnosi se na ulogu javnog tijela. Ono se ne smije ograničiti na ovjeru potpisâ. Također treba ovjeriti sadržaj akta, što prema mojem mišljenju znači da taj akt ne smije biti posljedica pukih izjava ili očitovanja volje i da, posljedično, nadležno tijelo može biti odgovorno u pogledu navoda iz tog akta.

104. Stoga, s obzirom na te zahtjeve, treba ispitati uvjete vjerodostojnosti utvrđene u poljskom pravu.

105. U ovom je slučaju nesporno, kao prvo, da su u poljskom pravnom poretku javni bilježnici ovlašteni za sastavljanje javnih isprava.

106. Kao drugo, prilikom izdavanja potvrde o nasljeđivanju javni bilježnik ne prikuplja samo suglasne izjave nasljednika, nego i vrši provjere na temelju kojih može odbiti sastavljanje potvrde o nasljeđivanju⁶⁸.

107. Kao treće, ta se potvrda upisuje te, u skladu s člankom 95.j Zakonika o javnom bilježništvu, ima iste učinke kao i pravomoćno rješenje o nasljeđivanju.

108. Iz toga proizlazi da se na temelju uvjeta u kojima poljski javni bilježnik sastavlja potvrdu o nasljeđivanju ona treba smatrati „javnom ispravom” u smislu članka 3. stavka 1. točke (i) Uredbe br. 650/2012.

109. Posljedično, predlažemo Sudu da na peto prethodno pitanje odgovori da članak 3. stavak 1. točku (i) te uredbe treba tumačiti na način da je potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio poljski javni bilježnik javna isprava uz čiju se presliku može izdati obrazac iz članka 59. stavka 1. navedene uredbe koji odgovara onom koji se nalazi u Prilogu 2. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014.

V. Zaključak

110. S obzirom na prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prethodna pitanja koja je postavio Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim (Okrružni sud u Gorzówu Wielkopolskom, Poljska) odgovori na sljedeći način:

1. Izostanak obavijesti Republike Poljske o tome da javni bilježnici vrše sudske funkcije, kako je predviđena člankom 3. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju, nije konačan.

⁶⁶ Presuda od 17. lipnja 1999., Unibank (C-260/97, EU:C:1999:312, t. 15.). Vidjeti također točku 18. te presude.

⁶⁷ Vidjeti članke 59. i 60. Uredbe br. 650/2012.

⁶⁸ Vidjeti točku 94. ovog mišljenja.

2. Članak 3. stavak 2. prvi podstavak Uredbe br. 650/2012 treba tumačiti na način da javni bilježnik koji sastavlja potvrdu o nasljeđivanju na suglasni zahtjev svih stranaka u javnobilježničkom postupku, na temelju odredbi poljskog prava, nije obuhvaćen pojmom „sud” u smislu te uredbe. Posljedično, poljska potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio javni bilježnik nije „odluka” u smislu članka 3. stavka 1. točke (g) navedene uredbe uz koju treba priložiti ovjeru odluke o nasljednoj stvari koja odgovara obrascu I. iz Priloga 1. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1329/2014 od 9. prosinca 2014. o uspostavi obrazaca iz Uredbe (EU) br. 650/2012.
3. Članak 3. stavak 1. točku (i) Uredbe br. 650/2012 treba tumačiti na način da je potvrda o nasljeđivanju koju je sastavio poljski javni bilježnik javna isprava uz čiju se presliku može izdati obrazac iz članka 59. stavka 1. te uredbe koji odgovara onom koji se nalazi u Prilogu 2. Provedbenoj uredbi br. 1329/2014.